

2021-10-07

Miljödepartementet
103 33 Stockholm
m.remissvar@regeringskansliet.se

Ändrade förutsättningar för att betala ut medel från kärnavfallsfonden (M2020/01053)

Sammanfattning av Riksgäldens synpunkter

Riksgäldskontoret (Riksgälden) ställer sig positiv till att det föreslås att tillståndshavare ska kunna ansöka om medel i efterskott och att Riksgälden ska ha möjlighet att besluta om utbetalning i sådana ärenden. Förslaget möjliggör för Riksgälden att tillämpa finansieringsförfordningen på ett mer ändamålsenligt sätt samtidigt som tillståndshavare ges bättre förutsättningar att agera kostnadseffektivt. Riksgälden ställer sig även positiv till att processen för ansökningar hänförliga Studsviksavgift blir densamma som processen för ansökningar hänförliga kärnavfallsavgifter.

Sammanfattningsvis anser Riksgälden att:

- det bör införas en tidsfrist för ansökningar i efterskott enligt 32 och 42 §§,
- det bör övervägas om skrivningarna i 32 och 42 §§ respektive 33 och 43 §§ ska utformas på ett likartat sätt,
- det bör övervägas om första och andra punkten i 33 § andra stycket ska byta plats, och
- det bör ses över hur begreppen kvartal och kalenderkvartal används i förordningen.

Riksgäldens synpunkter lämnas i det följande.

Synpunkter avseende ändring av 32 och 42 §§

Tidsfrist för ansökan i efterskott

Av 32 § andra stycket framgår att *"Om ansökan avser utbetalning av fondmedel för kostnader som tillståndshavaren har haft under innevarande eller tidigare kvartal får ansökan ges in vid en senare tidpunkt än den som anges i första stycket"*. Detta kan tolkas som att en ansökan i efterskott kan lämnas in vid vilken tidpunkt som helst. Riksgälden föreslår att 32 och 42 §§ ändras på så vis att en ansökan i efterskott, senast kan lämnas vid tidpunkten för redovisningen för avsedd period enligt 46 §. Om en ansökan inkommer efter att redovisningen lämnats kan redovisningen och revisionen behöva göras om. Vid denna tidpunkt bör den som ansöker även ha kännedom om det för den avsedda perioden finns kostnader som borde ha finansierats med fondmedel, men inte gjort det.

Synpunkter avseende ändring av 33 och 43 §§

Tydliggörande avseende beslut om utbetalningar i efterskott enligt 33 §

Av 33 § andra stycket 1 framgår att Riksgälden, om det finns särskilda skäl, får besluta om utbetalning av fondmedel för åtgärder och verksamheter som inte har ingått i de kostnadsberäkningar som avses i första stycket. Av 33 § andra stycket 2 framgår att Riksgälden, om det finns särskilda skäl, får besluta om utbetalning av fondmedel i efterskott efter ansökan enligt 32 § andra stycket.

Riksgälden vill uppmärksamma att det genom förslaget finns flera olika typer av scenarier där 33 § behöver tillämpas på olika sätt. Huvudregeln är att ansökningar sker inför en kommande period och där kostnaderna har ingått i kostnadsberäkningen. Tillämpningen av särskilda skäl avser två olika grunder som i vissa fall kan ske i kombination med varandra.

Ansökningar inför en period kan avse följande scenarier:

1. Ansökan avseende ett kommande kvartal innehållande kostnader som ingått i kostnadsberäkning (inga särskilda skäl blir aktuella)
2. Ansökan avseende ett kommande kvartal innehållande kostnader som inte ingått i kostnadsberäkning (kräver särskilda skäl sett till kostnadsberäkning)

Ansökningar i efterskott kan avse följande scenarier:

3. Ansökan avseende ett tidigare kvartal innehållande kostnader som ingått i kostnadsberäkning (kräver särskilda skäl sett till ansökan i efterskott)
4. Ansökan avseende ett tidigare kvartal innehållande kostnader som inte ingått i kostnadsberäkning (kräver särskilda skäl sett till kostnadsberäkning och ansökan i efterskott)

Riksgälden anser att det bör övervägas om punkterna 1 och 2 i 33 § bör byta plats. Detta för att tydliggöra att ansökningar i efterskott som huvudregel ska avse kostnader som ingått i de kostnadsberäkningar som avses i första stycket.

Utformningen av 43 § andra stycket

Av 43 § andra stycket framgår att ”Om det finns särskilda skäl, får Riksgäldskontoret besluta om utbetalning i efterskott av fondmedel, om det behövs för att täcka kostnader för åtgärder som genomförts under innevarande eller tidigare kvartal”. Riksgälden ställer sig frågande till varför skrivningen skiljer sig från den i 33 § andra stycket 2 där hänvisning sker till 32 § andra stycket. Det bör övervägas om 43 § andra stycket istället bör hänvisa till 42 § andra stycket på motsvarande sätt som 33 § andra stycket 2 hänvisar till 32 § andra stycket.

Skrivningarna i 33 och 43 §§ skiljer sig åt

Av 33 § första stycket framgår att: ”Beslutet får endast avse kostnader som tillståndshavaren förväntas få under det kvartal som ansökan avser och endast kostnader för åtgärder och verksamheter som ingår i de kostnadsberäkningar som har använts då kärnavfallsavgiften beslutades”. Av 43 § första stycket framgår att: ”Beslutet får endast avse kostnader för åtgärder som förväntas genomföras under det kvartal som ansökan avser och som ingått i kostnadsberäkningar som har använts då Studsviksavgifterna beslutades”. Det bör övervägas om regleringarna bör likna varandra mer.

Ny paragraf, 59 §

Riksgälden har inga synpunkter på att myndigheten i samband med att den överlämnar ett överklagat ärende till regeringen enligt 58 § samtidigt ska yttra sig över överklagandet.

Tillämpning av begrepp

Sedan tidigare framgår av 33 § tredje stycket och 43 § andra stycket att fondmedel ska betalas ut i förskott för *kalenderkvartal*. I ändringsförslagen används begreppet *kvartal*. Om det inte finns ett särskilt syfte med att båda begreppen används i förordningen bör en mer enhetlig användning av begreppen övervägas.

I detta ärende har riksgäldsdirektören Hans Lindblad beslutat efter föredragning av analytikern Niklas Tedebo. I den slutliga beredningen har även avdelningschefen Magnus Rystedt, enhetschefen Peter Stoltz, analytikern Helena Laurella samt juristerna Ida Mohlander och Lovisa Hedberg deltagit.

Hans Lindblad, beslutande

Niklas Tedebo, föredragande